

[Per Federspiel.]

område adskiller sig derved på afgørende måde fra Romtraktatens fællesmarked, der netop medtager landbrugssektoren som en bestanddel af fællesmarkedet, omend med andre regler end dem, der gælder for omsætningen af industrivarer. Resultaterne af de forhandlinger, der nu er ført tilsidst med England, Sverige og Schweiz, beviser da også med al tydelighed, at den højtærede udenrigsminister har uret, når han i redogørelsen gør gældende, at det er lykkedes at få fastslået, at landbrugsvarerne skulle med i frihandelsområdet, og endda at der skulle være opnået gensidighed.

For industrivarernes vedkommende vil ordningen blive, at vi i løbet af en årrække fjerner enhver begrænsning, derunder også tolden, for indførsel til Danmark fra de andre seks lande i det ydre frihandelsområde. For landbrugsvarernes vedkommende opnås alene, at den danske eksport så vidt muligt ikke møder yderligere hindringer. Om nogen konkurrence på lige fod, således som tilfældet vil blive med industrivarerne, med de britiske dominions eller med den britiske statsunderstøttede landbrugsproduktion er der overhovedet ikke tale. Den britiske regering kan i sandhed og med stor sindsro forsikre de britiske landmænd både hjemme og i dominions om, at den ordning, der er truffet med Danmark, ikke medfører nogen som helst forringelse af deres stilling. Det er denne mangel på gensidighed, som herhjemme har haft den øjeblikkelige virkning, at der ikke alene fra landbrugets, men også fra industriens side er stillet meget betydelige krav til regeringen, krav, som jeg tror man under de foreliggende omstændigheder ikke kan afvise.

Jeg må forstå de udtalelser, der er fremsat af regeringen, således, at man også er indstillet på at imødekomme disse krav, og dette er meget forståeligt, for derved tager man yderligere et skridt henimod den kontrol med eksporterhvervene, som i hvert fald en gren af regeringen tilsigter. Nu er det ikke helt klart, hvilke tanker regeringen har gjort sig med hensyn til de toldforhøjelser, der skal komme, men det er nok ikke helt galt at regne med klækkelige toldforhøjelser på alle forbrugsvarer, der produceres her i landet.

Over for kravet om dansk tilslutning til

de seks har regeringspartierne ved mange lejligheder anført den omkostningsforøgelse, som indførelsen af fællesmarkedets toldtarif ville medføre. Det, der her er tale om, vil blive en ganske anderledes følelig omkostningsforhøjelse. Inden for fællesmarkedet sker toldreguleringen gradvis, så man altså, hvis Danmark havde tiltrådt de seks, gradvis ville nærme sig de fælles toldsatser. Det, der nu sker, er noget andet, idet man altså straks fra 1. januar 1960 vil indføre forhøjede toldsatser for så efterhånden at nedsætte dem inden for det ydre frihandelsområde, medens de vil komme til at virke diskriminerende over for vor traditionelle import fra de seks lande. Her har man altså billedet af den præferenceordning, der straks kommer til at virke fordyrende indtil og i løbet af få år vil udelukke konkurrencen fra de lande sydpå, der hidtil har forsynet os med henved halvdelen af vore importerede forbrugsvarer. Den gensidighed, regeringen mener at have sikret, vil give sig udslag i et kraftigt voksende marked i Danmark for den engelske og den svenske industri uden anden modydelse end den, at vi kan få lov til at beholde vore hidtidige markeder i disse lande og samtidig løbe den risiko for højere priser, som nødvendigvis ligger i, at konkurrencen fra de seks lande med deres effektive og voksende industri bliver hæmmet eller eventuelt helt udelukket ved tolddiskriminationen. At det skulle kunne undgås, at dette får meget følelige virkninger for den danske betalingsbalance, ville jeg anse for et mirakel.

Her kommer jeg til et andet punkt i Saltsjöbadenaftalen. Nogen solidaritet mellem de deltagende lande har man ikke tænkt sig på det valutariske område. Saltsjöbadenmemorandummet udtrykker sig her sådan, at hvis et medlems samlede betalingsbalancesituation forringes hastigt og der derved skabes en alvorlig situation, kan medlemmet træffe beskyttelsesforanstaltninger i overensstemmelse med sine bestående internationale forpligtelser. Det vil med andre ord sige importregulering, kreditstramning o. s. v., men nogen gensidig hjælp i anledning af de forstyrrelser, der vil ske, er ikke forudsat. Noget mindre i form af europæisk solidaritet kunne man vanskeligt tænke sig. End ikke det forslag,